

•Naší povinností jest, abychom se politicky, sociálně, hospodářsky v rodinách, obcích, okresích a především ovšem ve státě připravili na to, kdyby snad dobré časy zase povolily.◊

Dr. Ed. Beneš.

Stručná historie města Kateřinek do r. 1937

Zpracováno pro album, věnované

městskou radou

panu prezidentu republiky Dr. Ed. Benešovi

u příležitosti jeho zájezdu na Opavsko

dne 23. srpna 1937.

1 9 3 7

Vydáno nákladem města Kateřinek • Vytiskla »Slezská Grafia«, akc. sp. v Opavě

»Naší povinností jest, abychom se politicky, sociálně, hospodářsky v rodinách, obcích, okresích a především ovšem ve státě připravili na to, kdyby snad dobré časy zase povolily.«

Dr. Ed. Beneš.

Stručná historie města Kateřinek do r. 1937

Zpracováno pro album, věnované
městskou radou
panu presidentu republiky Dr. Ed. Benešovi
u příležitosti jeho zájezdu na Opavsko
dne 23. srpna 1937.

1 9 3 7

Vydáno nákladem města Kateřinek • Vytiskla »Slezská Grafia«, akc. sp. v Opavě

Jan Dlugoš
dlugos.jan@post.cz
Tel.: 702 475 118
www.staraopava.cz

Klásek Jindřich
Koyerova 4
747 05 Opava 5

Min. předseda Dr. M. Hodža r. 1924
při návštěvě Opavy:

„Neznal jsem Slezska,
ale znal jsem Kateřinky“ . . .

Kateřinky kdysi a nyní.

Málo se dochovalo písemných památek z nejstarší historie Kateřinek. Ty sice byly původně zeměpanskou osadou s jednotnou správou, později však rozdrobeny na 8 samostatných celků, z nichž každý měl nad sebou jiného pána a tudíž do jisté míry vlastní historii, která čeká ještě svého vzkříšení z jednotlivých panských archivů. Jak v „Chronicon Oppaviense“ zaznamenáno, byla r. 1124 hlavní část tohoto sídliště přeložena z důvodů bezpečnostních ze severního břehu na vyšší jižní břeh Opavice, kde je nyní Opava, a původní předměstí ponecháno svému osudu. Jedno však je na základě historických nálezů jisto, že Kateřinky patří mezi nejstarší sídliště opavského kraje, který byl od Moravy oddělen a dán králem Přemyslem Otakarem II. v léno jeho levobočkovi knížeti Mikuláši I. okolo r. 1270, ovšem pod vrchní vládou krále českého. Před r. 1270 tvořily tudíž Kateřinky pravděpodobně přímo část zboží králů českých a teprve tímto odloučením staly se majetkem knížat opavských, což potvrdil i pozdější král český Jan Lucemburský druhému knížeti opavskému Mikuláši II. r. 1318. (Tak odtrženo Opavsko definitivně od Moravy, aby s touto mateřskou zemí bylo zase sloučeno až po 610 letech, t. j. r. 1928.) V té době ležely ovšem Kateřinky v poloze nezdравé, močalovité, mnohem níže než Kateřinky dnešní, tvořily však dále důležitý zdroj příjmů pro svého pána, neboť zde byl uzel hlavních obchodních cest, tržiště se sklady a schůdný brod přes rozlitou často řeku Opavici, takže mýtné z celnice bylo jistě bohaté.

Snad z vděčnosti za tyto poplatky, či aby odstranil zde poslední zbytky pohanství, založil u této obchodní křižovatky na vyvýšenině, kde

prý stál dříve pohanský svatostánek a později malá tvrz, kníže Přemek okolo r. 1390 *kapli Sv. Kříže*, po vpádu Švédů zv. *Švédskou*, k níž ustanovil vlastního kaplana. Tato nejstarší zděná stavba, osmihran to slohu gotického, se dochovala podnes (ovšem ve stavu poněkud změněném) a je od r. 1907 majetkem země. Bývala i slavným poutním místem, bohoslužby v ní však zastaveny za císaře Josefa II. asi 1785-9, kdy stala se majetkem příslušníků t. zv. „obce knížecí“, kteří byli dříve této kapli poplatní a kteří udělali z ní sýpku . . .

Jako druhou starou stavbou pochlubiti se mohou Kateřinky svým *kostelem*, který (rovněž původně slohu gotického) stál zde rozhodně již před r. 1417, kdy se o něm děje první písemná zmínka. Kostel zasvěcen od počátku sv. Kateřině Alexandrijské, od níž pak celá osada později dostala své jméno. Tento původní kostel, z něhož dochoval se kámen s nerozluštěným dosud nápisem „Jvstina Mrste -1007“ shořel r. 1763; nový kostel měl 2 dřevěné věže, které strhnuty r. 1806. V kostele tom pochován byl roku 1851 jeden z vůdců polského povstání krakovský biskup K. Sarias Skorkowski, jehož pozůstatky převezeny do Krakova po zvláštním svolení vlády až roku 1913.

Leč knížecí rodina Přemyslovců nedovedla dlouho udržeti tento svůj majetek neztenčený; odprodávala nebo rozdělovala z obce „knížecí“ za různé služby kus po kuse: nejdříve obec t. zv. „*Panenskou*“ (od r. 1780 zvanou „*Štětinskou*“), pak obec „*Komendorskou*“, okolo r. 1464 „*Minoritskou*“, brzy na to kolem r. 1480 „*Klimkovskou*“. Držba opavská slula zde od r. 1447 obcí „*městskou*“, kdežto obec „*stavovskou*“ tvořilo jen 5 čísel; z obce původně jezovitské stala se později obec „*Melecká*“ (dle přikoupeného panství v Melči). Největší přirozeně zůstala stále původní obec knížecí zv. od r. 1614 též „*Lichtenšteinská*“, jejíž zbytky byly likvidovány teprve po světové válce. Ježto kostel a fara stály na pozemku štětinském, příslušel tomuto panství též patronát, který dnes vykonává ještě z téže příčiny řád německých rytířů, ač už majitelem statku ve Štětíně od provedení pozemkové reformy není.

Je přirozeno, že těchto 8 obcí necítilo pak k sobě žádné pospolitosti, naopak byly mezi nimi stále sváry a rozepře, jimiž vrchnostenské úřady často se musely zabývati. Zůstal jim jen společný — hřbitov u kostela.

Jinak vše obstarávali v hýčkané a rostoucí Opavě, již na základě práva milového podléhají místní živnosti, hlavně výčepnické.

V čele většiny těchto poddanských obcí byl vrchností jmenovaný a jí podřízený fojt, při čemž 1 zastával asi od r. 1790 funkci vrchního fojta, aby byl pojítkem všech 8 panských celků. Ten měl v opatrování též obecní pečeť, z nichž nejstarší dochovaná nese letopočet 1686. Hlavní jeho starostí bylo ubytování vojska (husarů), noční hlídky a nutná opatření v případě povodní.

Kromě toho však v Kateřinkách sídlila drobná šlechta, držící dvory svobodné. Nejlépe z nich se udržel *dvůr zv. Filipkův*, který založil roku 1597 p. Krištof Bzenec z Markvartovic, na Třebovicích a Klimkovicích, pro svého příbuzného Daniela Hufa z Kantorova.

Hodně válečných běd zažilo neopevněné předměstí a co nezničila litice válečná, dokonávala rok od roku břehy nespoutaná Opavice nebo oheň. Týmiž krutými živly sužováno též sousední opavské předměstí Ratibořské, proto na rozhraní obou míst postavena roku 1721 *socha sv. Floriána* na ochranu proti těmto pohromám. Toto dílo neznámého umělce přemístěno bylo r. 1923 při regulaci tohoto úseku na nynější rozcestí před kaplí Sv. Kříže.

Hoře uvedeným 8 správním celkům mají však Kateřinky co děkovati za to, že nebyly r. 1742 přivtěleny jako ostatní *Hlučínsko* k Prusku, nýbrž zůstaly jedinou rakouskou dědinou položenou na levém břehu řeky Opavice. Na mapě Wielandově vyskytují se totiž Kateřinky po prvé až r. 1736 jen pod označením „S. Catharina-S. Crucis“ dle svých dvou kostelů, kdežto mapy starší znají tu pouze Opavu pod názvem Troppa(w). Považovány tudíž Kateřinky všeobecně za předměstí a součást Opavy.

Kdyby Kateřinky pro toto nedopatření při mírovém jednání nezůstaly u Rakouska, staly by se největší obcí nynějšího Hlučínska a měly by s ním zajisté tytéž společné znaky politické a psychologické.

Následek tohoto rozdělení byl však ten, že ze zabraných částí pruských nastěhovalo se hodně rodin do Kateřinek, které tak tvořily jakýsi přirozený most mezi Pruským Slezskem na jedné a Rakouským Slezskem na druhé straně.

Osudem stihaná ves oživila a rostla však nyní vlastním životem. Roku 1790 obnovena zde duchovní správa ustanovením lokálního kaplana (od 15. června 1854 samostatná fara) a při tom zároveň zřízena škola nejdříve v nájmu jako jednotřídka, od r. 1798 pak postavena péčí náboženského fondu samostatná školní budova na místě, kde stojí teď radnice. Císařským patentem z 20. října 1849 zařazena už obec dokonce mezi místa, podléhající domovní dani činžovní, což platilo tehdy jen pro obce velké.

Nadačními listinami z roku 1780 a 1795 zaručeno obci *právo trhov*é obnovené r. 1862 a r. 1920, trhy ty však slabě byly obesílány. Když později r. 1850 bylo možno v čelo celé obce postavit na vrchnostech nezávislého starostu v osobě pokročilého držitele svobodného dvora *Jana Filípka*, pak teprve nastal zde hospodářský i společenský ruch, jakého Kateřinky dříve neznaly. Filípek převzal správu obce od posledního vrchního fojta a svého tchána Šimona Uvíry za okolností velmi těžkých; nebylo zde dohromady žádného obecního majetku a povinnosti rostly, takže není divu, že osobně zakrvácel a nejednou na obecní potřeby raději doplatil ze svého, když zavedená 40% obecní přírážka nestačila.

Často si do toho stýskal, leč při tom sám spolu s kaplanem a proslulým těsnopiscem Fr. Gábou byl roku 1864 zakladatelem „Spolku čtenářův a zpěvákův“, který již před úředním schválením stanov pořádal 27. září 1863 *první českou besedu ve Slezsku*.*) Pokračovatelka tohoto spolku „Katolicko-politická beseda“ dala r. 1871 podnět k založení Rolnické záložny, která bohužel v r. 1903 následkem špatného hospodaření dostala se do konkursu zrovna tak, jako něco později založený hospodářský lihovar, v němž Filípek pochoval též hodně ze svého statku.

Po válce s Prusy, kdy řádila zde cholera, zastaveno pohřbívání u kostela a otevřen r. 1868-9 farní hřbitov za Švédskou kaplí. V sousedství Opavice dolován od r. 1849 primitivním způsobem *sádrovec*, těžba ta však r. 1870 po zaplavení dolů zastavena, aby obnovena byla zase roku 1926 Slezskou průmyslovou a obchodní společností v Opavě dle zvláštní smlouvy s místními rolníky. Kapacita tohoto podniku, pracujícího

*) V Kateřinkách pořádáno bylo též první české divadelní představení ve Slezsku a sice 31. VII. 1854, kdy dáván zde Klicperův kus „Divotvorný klobouk“.

v hloubce asi 30 m, místy ve vodě, činila v r. 1927-29 asi 350—400 vagonů a stoupala až na 1000 vagonů v r. 1935.

V 1936 zřítla se však následkem několika vydatných dešťů a s tím spojených otřesů půdy celá těžní věž do těžní jámy, takže docílono jen asi 800 vagonů sádrovce. Letos vystavěna nová těžní jáma betonová a dokončuje se modernější těžní věž, takže po výstavbě dalších nutných objektů bude provoz hospodárnější a těžba zase stoupne. Bohužel podnik nalézá se v těžké finanční situaci, takže by bylo záhodno, kdyby stát sám aspoň větší bezúročnou půjčkou umožnil jeho rozšíření. Pak by odsud mohly býti zásobovány všechny tuzemské cementárny, aniž by bylo nutno dovážeti k nám méně kvalitní sádrovec z ciziny.

Důležitou událostí bylo zde r. 1857 *zřízení cukrovaru*, jenž v dobách normálních zpracoval asi 500.000 q řepy, v poslední kampani roku 1936 následkem kontigentace však již jen 330.000 q. Cukrovar ten leží přímo u řeky Opavice, která v r. 1908-9 společným nákladem země, Opavy a Kateřinek zregulována, aby zabráněno bylo dalším zhoubným povodním. Též dostalo se tomuto podniku přímého spojení s Pruskem, když postavena zde brzy po regulaci *dráha Opava—Bavorov*.

Je proto jen přirozeným zjevem, že tomuto důležitému pohraničnímu místu věnovaly rakouské státní orgány a politici činitelé zvýšenou pozornost a tak dochází zde k známým těžkým národnostním zápasům, které vysilovaly Kateřinky až do válečného konfliktu 1914. V této době národnostních a volebních třenic ovšem hospodářský a kulturní život byl zde v úpadku. R. 1896 zřízen pouze obecní hřbitov, r. 1900 otevřena naproti kostelu nová škola, která r. 1906 rozšířena o křídlo školy německé, r. 1904 postavena na místě staré školy radnice a r. 1910 přistoupeno ke zřízení samostatného elektrického podniku (do r. 1916, kdy vedení spojeno s Opavou). Kromě toho r. 1890 založen český hasičský sbor, roku 1906 pak sbor německý. Naproti tomu dochází roku 1903 ke konkursu Rolnické záložny a r. 1911 ke zrušení hospodyňské školy, stávající zde od r. 1902, při čemž blátivé ulice a nezdravá bahniska dědí jedna obecní správa od druhé. Napětí národnostní vyvrcholilo o proslulém krvavém Matičním dnu 12. července 1914, jehož vážným důsledkům zabránila pouze brzy nato vypuknuvší světová válka.

Válečné litici odvedla obec počtem asi 160 *padlých* též svou krvavou daň, aby ve dnech převratových tím radostněji mohla oslavovati své hospodářské i národní vzkříšení. Byloť mnoho doháněti . . .

Hned započato se stavbami cest a kanalisace, prodloužen z Opavy vodovod, zřízeny samostatné obecní jatky, zlepšeno pouliční osvětlení, zdokonaleno otevřením měšťanské školy a postavením tělocvičny školství, rozšířeno zastavěné území o nové velké obvody na t. zv. „Fifejdách“ a na lukách, upraven veřejný sad a hřiště, zvětšen obecní majetek přikoupením 8 ha luk atd., takže mimořádné hospodářství obecní chlubiti se může každoročně rozsahem opravdu bohatým. Přes to koncem r. 1936 zadlužení obce Kč 2,165.000- je úměrné obecnímu jmění Kč 2,771.000- a obecní přírážky činí již po 10 let nezměněně pouze 150% k domovní dani činžovní a 200% k ostatním daním přímým.

Platným hospodářským činitelem je při tom v místě kromě české raiffeisenky a německé záložny hlavně pobočka Městské spořitelny na Král. Vinohradech a obě místní kina (obecní „Alhambra“ a sokolské „Kosmos“).

V souvislosti s tímto rozmachem zvýšil se též počet domovních čísel na 800 a počet obyvatelstva z 6.545 r. 1921 na asi 8.400 letos při celkové katastrální rozloze okolo 1346 ha.*)

S tímto zdravým rozvojem musí stále držeti krok přirozeně též veřejná správa. Když ani přístavby u staré školy proti kostelu nestačily, přikročeno r. 1928-29 k postavení prvního křídla *II. Masarykovy jubilejní školy* u cukrovaru o 3 třídách, k nimž letos právě buduje se druhé křídlo o dalších 3 třídách.

Více než 140 let stará fara sbořena a postavena v roku 1932 pěkná jednopatrová *fara* moderní nákladem asi 370.000 Kč, na kteroužto investici vybírá se zde od r. 1930 15% ní kostelní přírážka.

Aby odpomoženo bylo aspoň částečně tísnivé bytové nouzi, postaven v r. 1930 na Havlíčkově ul. *činžovní dvojdům* o 16 bytech se státní podporou dle z. č. 45/1930 a letos staví se tu 2 domy *pro rodiny chudé* po 10 malých bytech dle z. č. 65/1936.

*) Z toho 1100 ha rolí, 96 ha luk, 42 ha zahrad, 6 ha pastvin, 1 ha lesa, 34 ha zastavěno a zbytek připadá na cesty, vody a pod.

Tak milovými kroky doháněno to, oč Kateřinky přivedeny byly nepřízní doby za bývalé monarchie. Nejlepšího uznání pak dostalo se za tyto snahy obci tím, když vláda ČSR povýšila dne 22. září 1932 Kateřinky na město. Datum to vyryto na bludný balvan před lipou Svobody na paměť budoucím. Vyznamenání to však též zavazuje a je Kateřinkám vzpruhou pro další činnost. Jako jediné město s českou většinou a správou v opavském okrese nechce a nesmí zůstatí pozadu za ostatními. V duchu smířlivém a demokratickém řeší zástupci města nové nezbytné jeho potřeby, ač na druhé straně jako věrní hraničáři nezapomínají, že musí býti prvními obránci blízkých státních hranic a zájmů. Prokázali to platně již ve dnech popřevratových jednou a bohdá nezklamou v případě nutnosti ani v budoucnu.

Program nejbližší doby počítá se sestátněním zdejších škol, ježto jak školy opavské tak i školy v okolních obcích Hlučínska byly už dříve postátněny, dále s doplněním školek, vyřešením otázky vodovodní, s dokončením kanalisace a dláždění cest i chodníků, se zlepšením kropení ulic; též pomýšleti nutno na přesné zaměření katastru a vypracování zastavovacího plánu, na rozšíření stávajícího hřbitova i městských úřadoven, ev. na stavbu chladíren v obecních jatkách, změnu elektrického proudu, vyřešení městského znaku a barev atd.

Hodně tedy ještě práce, kterou bude odpomáháno vydatně místní nezaměstnanosti, pakliže městu dostane se dále podpory z veřejných prostředků alespoň v měřítku dosavadním. Vždyť teprve v nedávných dnech bylo zde možno, hlavně díky těmto veřejným zásahům, zcela zastaviti státní stravovací akci pro nezaměstnané, jichž v době nejvyšší nezaměstnanosti bylo tu přes 500.

Není ovšem vyloučeno, že by v budoucnu nemohly býti Kateřinky zrovna tak jako některé jiné sousední obce sloučeny s Opavou v jeden větší správní celek tím spíše, že dnešní vzájemné katastrální hranice jsou trvale nemožným unikem, takže přímo volají po vzájemné úpravě.

Ovšem sloučení to předpokládá dříve vyřešení různých otázek hospodářských a vhodnou úpravu poměrů národnostních, což si vyžádá ještě hodně dlouhého času. Té doby tvoří Kateřinky od sestátnění po-

licie v r. 1922 s Opavou společný policejní obvod, odebírají od ní elektrický proud, vodu a v malém měřítku i plyn.

Zatím co ostatní starší města dostala se k svým statkům a různým výhodám ze staleté přízně panovníků, církve a šlechty, dopracovaly se Kateřinky svého významného postavení vlastním přičiněním v době poměrně krátké a nedávné hlavně po obnovení československého státu. Byly jim při tom vzorem moudré zásady presidenta Osvoboditele *Dr. T. G. Masaryka* a prozíravý postup spoluzakladatele naší drahé republiky presidenta *Dr. Edvarda Beneše*.

Stručný tento přehled nelze zakončiti vhodněji, než přáním slezského barda Petra Bezruče Kateřinkám u příležitosti povýšení na město:

*„Žij a kvet při Opavici,
Benjamine slezských měst!“*

V srpnu 1937.

Sestavil:

Matěj Valík,
městský tajemník a kronikář.

Historický přehled.

KATEŘINKY

(zv. dříve Osada u sv. Kateřiny, u Sv. Kříže, Ratiborské předměstí a pod.)
= původně *zboží královské* (se správou na Hradci) asi do roku 1270,
načež stávají se
zbožím knížat opavských (se správou v Opavě asi od r. 1417). Toto
zboží rozděleno postupně na 8 poddanských obcí (jurisdikcí):

Jméno:	Podléhala:	Čítala r. 1837 přibližně:	Fojt:
1. <i>Knížecí</i> = <i>Lichtensteinská*</i> od r. 1614	knížecímu dvoru v Opavě	26 sedláků 1 zahradníka 55 domkařů	Kašpar Kremer
2. <i>Panenská</i> od r. 1364 = <i>Štítinská</i> od r. 1780	Klášteřu sv. Kláry v Opavě (později dvoru ve Štítině)	1 sedláka 34 domkařů 1 faru 1 mlýn	Ant. Gorus
3. <i>Komendorská</i> od r. 1359	komendě sv. Jana v Opavě	1 dvořáka s čp. 97 a 124 3 sedláky 29 domkařů	Lorenc Uvíra
4. <i>Minoritská</i> od r. 1464	pod sv. Ducha v Opavě	1 dvořáka čp. 100 1 sedláka 3 domkaře	vrchní fojt Š. Uvíra čp. 121
5. <i>Městská</i> od r. 1474	pod Opavu	23 domkařů	bez fojta?
6. <i>Klimkovská</i> od r. 1480	pod svob. dům Vlčkův v Opavě (správa v Porubě)	1 dvořáka čp. 78 6 sedláků 7 domkařů	Kašpar Kremser čp. 135
7. <i>Stavovská</i> od r. ?	pod město Opavu	5 domkařů	bez fojta?
8. <i>Jezovitská</i> od r. 1677 = <i>melecká</i> od r. 1754	pod panství v Melči	1 dvořáka čp. 86 1 sedláka 2 zahradníky 8 domkařů	Vincenc Honsek

*) Těto obci odevzdala knížecí správa r. 1769 t. zv. Fifejdy k pasení dobytka a r. 1789 Švédskou kaplí; ostatní vrchnosti nedaly Kateřinkám nic. Členům knížecí obce patřila tedy kn. vl. 103, rozdělená na 366 podílů a kn. vl. 384 se 318 podíly.

Těchto 8 panských celků spojeno znovu v jednu obec okolo r. 1790 pod názvem *Kateřinky = Katharein (dorf)* a pod společným vrchním fojtem (*Oberrichter*), jímž byl posledně po 17 let *Šimon Uvíra*.

Vrchního fojta jmenoval c. k. krajský úřad v Opavě.

Po zrušení roboty a vydání provisorního obecního zřízení cis. patentem ze 17. března 1849 zvolen 15. července 1850 prvním představeným čili burmistrem dvořák a uvědomělý vlastenec *Jan Filípek* (též *Filippik*), od r. 1861—1866 zemský poslanec za venkovský okres opavský (zemřel r. 1881 ve věku 70 let).

Následují rakouští starostové: Karel Beinhauer st. N. a Jan Pilz N. (-1870), Matěj Kremser ? (-1876), Ignác Víteček Č. (-1879), Josef Benš Č. (-1885), František Janotta N. (-1889), Aug. Strohalm ? (-1894), Jan Strohalm Č. (-1902), Ignác Manderla N. (-1918) a *správní komise* (od 9. listopadu 1918 do 22. března 1919 Vincenc Honsek, načež do 2. července 1919 Josef Holý).

Čsl. starostové: Ondřej Kovařík, čs. soc. dem. (-1921), Vojt. Ondera, čs. soc. dem. (-1923), Vincenc Honsek, agrárník (-1927), Frant. Straka, čs. soc. dem.

Usnesením vlády ČSR ze dne 22. září 1932 povýšeny Kateřinky na město.

Bývalé svobodné dvory v Kateřinkách

(později tak zvaní dominikalisté):

Malý knížecí dvůr (též Sekulovský, Vel. Olšanský) stával v Černé ulici (bližší neznámo); od něho odloučen r. 1572:

Dvůr Švobov (též Medkovský, Malý Olšanský, později Gastheimbův), stával v Ratibořské ul. 26 = č. p. 7.

Dvůr minoritský (daroval řádu r. 1485 Viktorin z Poděbrad = poslední držitel Ferd. Beinhauer), stával ve Stankově ul. 21 = č. p. 100.

Starý dvůr jezovitský (též Kanovského, nyní Ign. Frank), stával v Masarykově ul. 54 = č. p. 146.

Nový dvůr jezovitský (zal. 1597, též Kaschingův, poslední držitel K. Beinhauer), stával ve Staňkově ul. 30 = č. p. 86.

Třetí dvůr jezovitský (vyhořel jako obecní, nyní Ant. Lazecký), stával v Masarykově ul. 22 = č. p. 129.

Dvůr Filípkův (založen 1597, držitel Rich. Prokš), stojí ve Staňkově ul. 14 = č. p. 78.

Dvůr komendorský (též Rudzinského, držitel Ed. Manderla), stojí ve Staňkově ul. 27 = č. p. 97.

Dvůr Klarisek (též panenský, držitel Frant. Janotta), stojí v Havlíčkově ul. 10 = č. p. 168.

Ostatní zdejší usedlosti (t. zv. rustikalisté) podléhaly panským robotám, stanoveným blíže Rudolfem II. dle císařského dekretu z 15. 6. 1605 a potvrzeným za císaře Karla VI. r. 1736. (Originál uschován v zem. archivu slezském.)

(Doplněno dle topografie prof. V. Praska.)

Čestní občané města Kateřinek:

President Osvoboditel *Dr. T. G. Masaryk*

usnesením městského zastupitelstva ze 6. března 1935

a

okresní hejtman *Dr. Josef Michálek* v Opavě

usnesením z 8. února 1934.

Přehled rozvoje Kateřinek od roku 1798:

Roku :	Obyvatel :	Domů :	Čechů :	Němců :	Jiných :
1798	2.600	—			
1827	3.008	—			
1851	2.780	263			
1860	3.610	272			
1869	3.657	—			
1880	4.292	—			
1890	5.043	—			
1900	7.046	484	4.444	2.078	524
1910	7.496	535	2.927	3.893	676
1921	6.545	558	4.711	1.457	377
1930	6.909	686	5.310	1.332	267
1937		800			

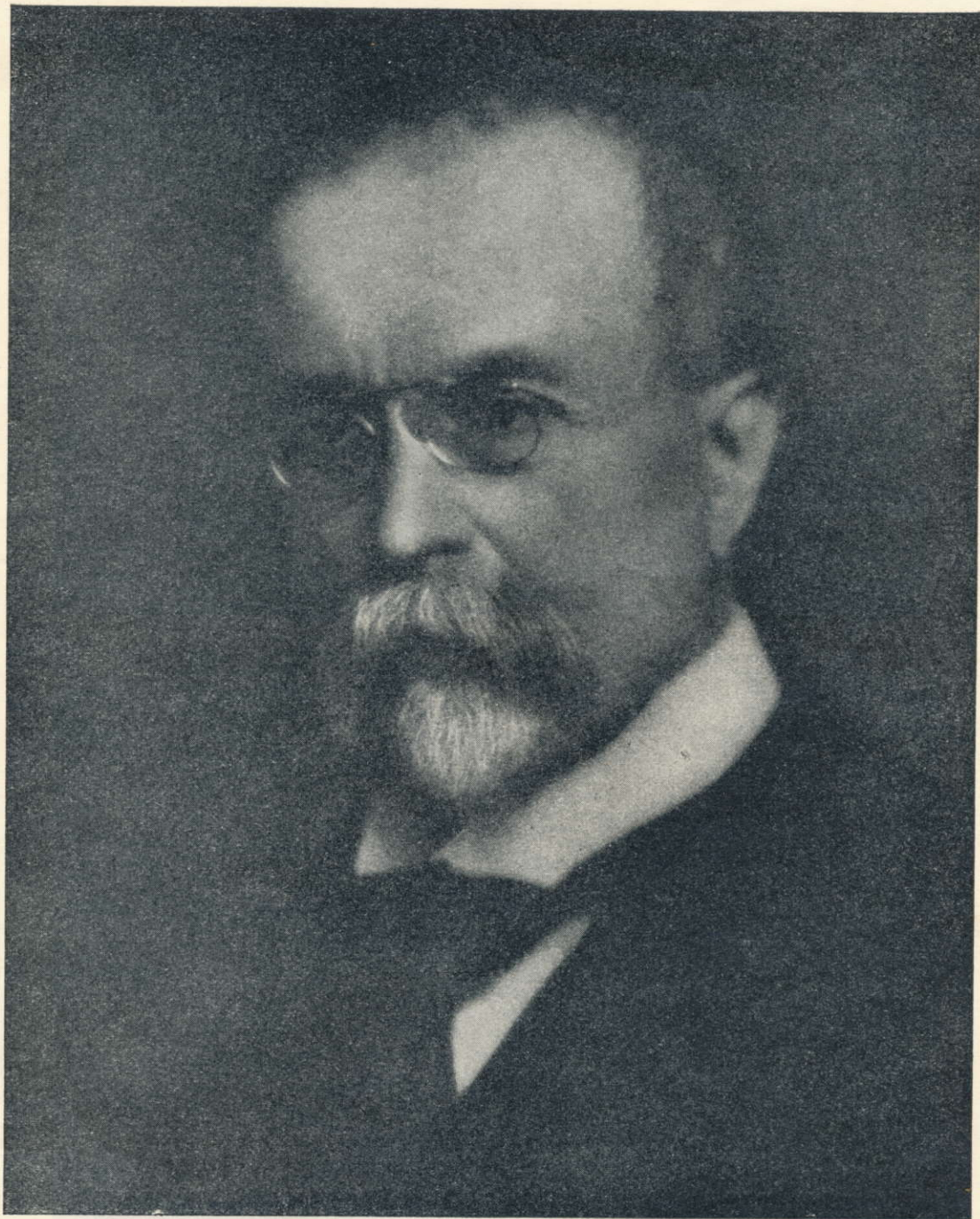
Kabečiny.

Před válkou kajj něš menot kles,
jaci b' tenne usolwiny!

A dnes? - Moravni švahná ves,
ja r'ad V'is vidim, Kabečiny!

Veš Begruč.

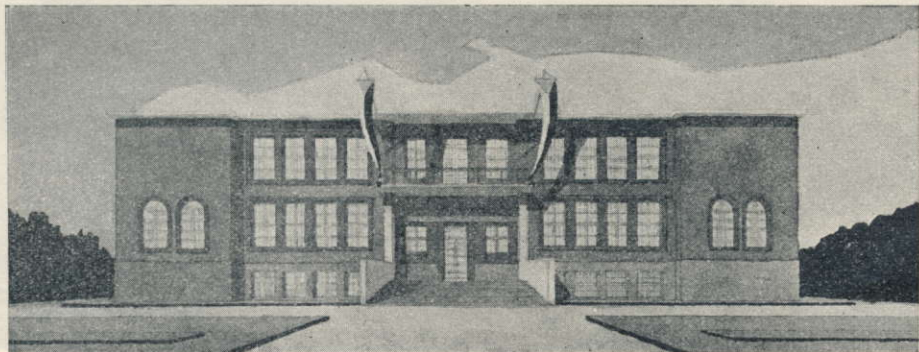

President Osvoboditel Dr. T. G. MASARYK, čestný občan města Kateřinek.
* 7.III. 1850 — † 14.IX. 1937.

Slavnostní schůze městského zastupitelstva 6. 3. 1935, ve které prezident Osvoboditel zvolen čestným občanem.

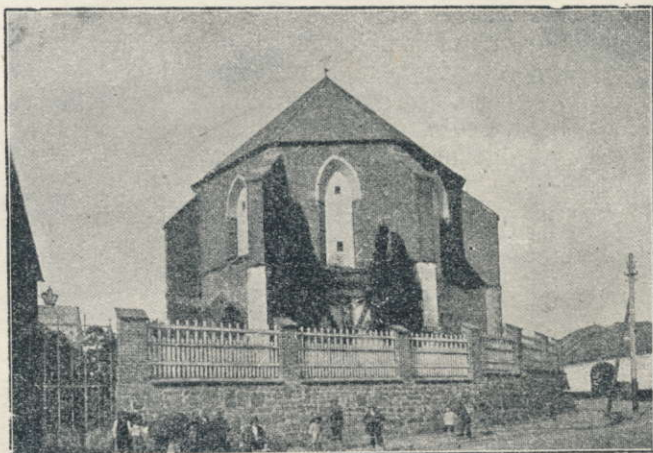
Masarykova jubilejní škola a školka u cukrovaru.

Odbočka Městské spořitelny na Král. Vinohradech (založená r. 1923).

Filipkův nyní Prokšův dvůr (založený r. 1597).

Kaple Sv. Kříže = Švédská (založená r. 1394).

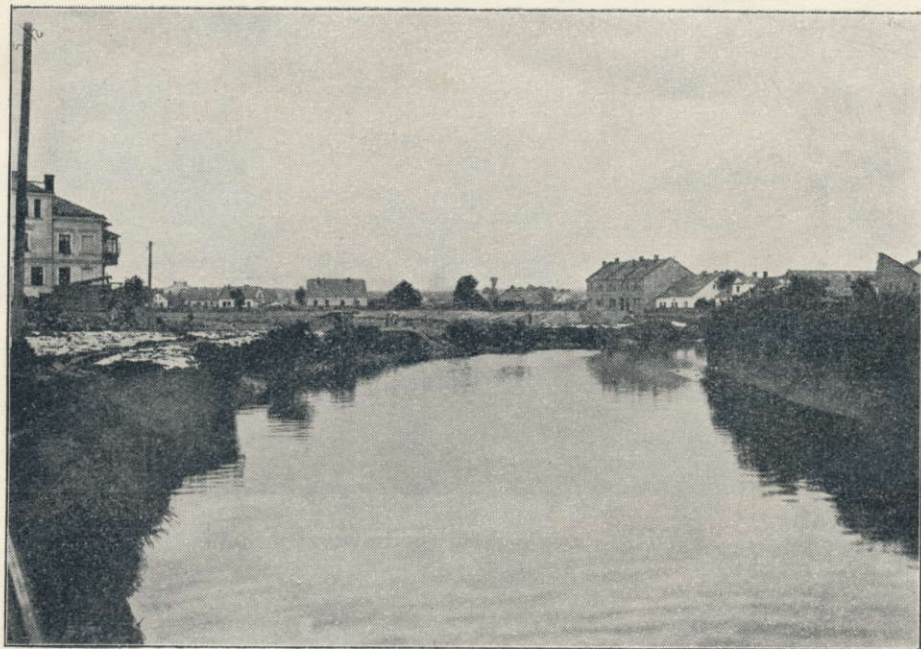
Kostel.

Razítko města.

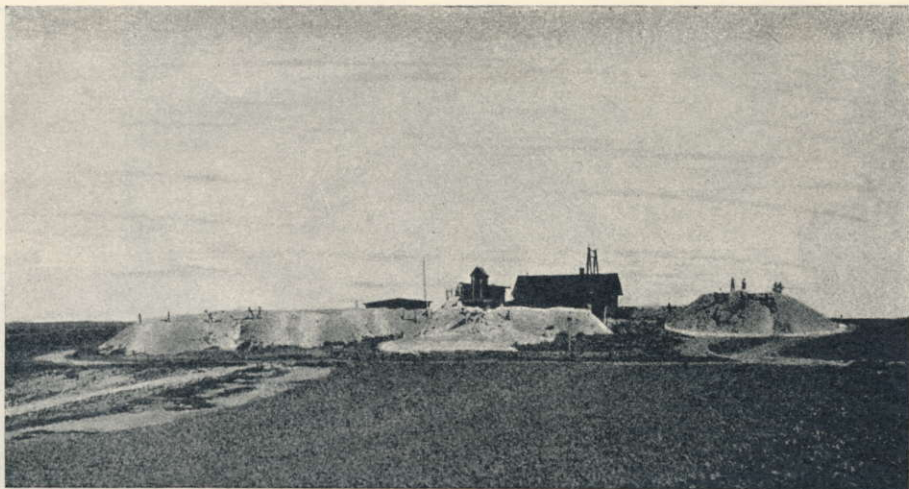
100letá Pavla Janottová,
která pozdravila presidenta Dr. Edvarda Beneše
23. 8. 1937 při jeho návštěvě Opavy.

Opavice před regulací.

Cukrovar.

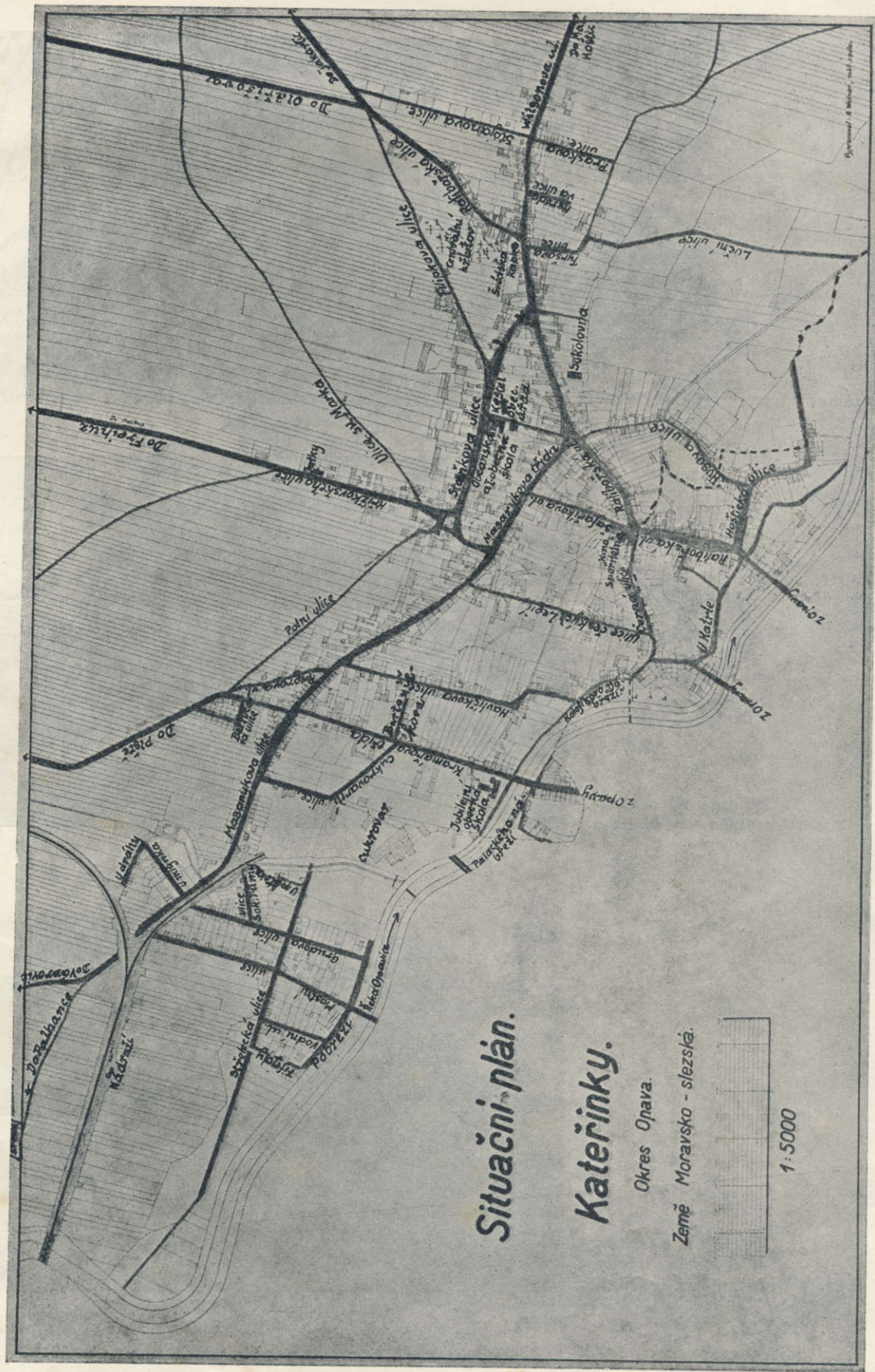

Stará těžní jáma a sklady sádrovcových dolů.

Dolování sádrovce pod zemí.

Sádr. doly.

Situace dle stavu roku 1928 před parcelací luk pod sokolovnou (Luční a Tyřova ulice tvoří nyní ulici U Švédské kaple, kdežto na rozparcelovaných lukách vznikly nové ulice: Dr. M. Tyrše, Dr. VI. Vítěčka, 28. října, U lučního mlýna, Na bahně).

Starý zámek v Opavě (pohled čelný).

Týž (pohled ze zadu).
V místech nynějšího zemského musea.

Bývalý dvůr knížecí v Opavě.

